Present Perfect Tense Time expressions (Since, for, just...)

İngilizce konu anlatımı · 20 slayt

► **Present Perfect Tense**'i kullanırken zamanla ilgili dikkat etmemiz gereken birkoç önemli nokta vardır. Birincisi, **present perfect tense** kullanılan cümlelerin, **geçmişte başlamış olması** ve **konuşma anıyla bir şekilde bağlantısı** olması lazımdır. Yani aslında eylemin devam ediyor olması gerekmez, ancak konuştuğumuz anda etkisinin bir şekilde devam etmesi gerekir.

Examples;

- *I was a student six years ago. (Altı yıl önce öğrenciydim.)*

- *I am a student now. (Şimdi bir öğrenciyim.)*

- *I have been a student for six years. (Altı yıldır öğrenciyim.)*

Görüldüğü gibi birinci cümle **geçmiş zaman**, ikinci cümle **şimdiki zamandır** ve **üçüncü cümle** yani **Present Perfect Tens**e ile kurulan cümle her iki zamanı da içine almaktadır. "*Geçmişte öğrenciydim ve öğrenciliğim hala devam ediyor*" anlamı vardır.

- *Their son has broken their computer. (Oğulları bilgisayarlarını bozdu.)*

Bu cümlede bilgisayarın hala bozuk olduğu anlamı vardır.

- *Their son broke their computer. Oğulları bilgisayarlarını bozdu.*

Bu cümlede ise, Türkçe çevirileri aynı olsa bile, bilgisayarın hala bozuk olup olmadığını bilemeyiz.

On yıl önceki bir hatıradan da bahsediliyor olabilir.

► Bu zamanla birlikte kullanılan **zaman zarflarına** çok dikkat etmek lazımdır. Hala devam eden eylemlerden bahsederken, **geçmiş zamana** ait zaman ifadeleri kullanırsak cümlemiz yanlıştır.

Örneğin;

- last year. (bitmiştir)
- last week. (bitmiştir)
- last yesterday. (bitmiştir)
- last a second ago. (bir saniye önce dahi bitmiştir)

Görüldüğü gibi yukarıdaki zaman belirten ifadeler bitmiştir ve konuşma anıyla bağlantıları kesilmiştir. Dolayısıyla geçmişte kalan zaman zarfıyla konuşma anıyla alakası olmak zorunda olan bir zaman (tense) kullanılmaz. Fakat devam eden bir zaman zarfı ne kadar uzun olursa olsun **Present Perfect** ile kullanılır.

Örneğin;

- today (bitmemiş devam ediyor.)
- this morning (bitmemiş devam ediyor.)
- this month (bitmemiş devam ediyor.)
- this century (bu yüzyıl bile bitmemiş devam ediyor.)

Aşağıdaki örnek cümleleri inceleyiniz.

- *She hasn't eaten anything this morning. (Bu sabah hiçbir şey yemedi.)*

Bu cümlenin söylendiği an henüz öye vaktı olmadığı andır. Eğer öğle sonu söylenmiş olsaydı **simple past** kullanılacak ve *” She didn't eat anything this morning.”* denecekti.

- *Teams have scored a lot of goals this season. (Takımlar bu sezon çok gol attılar.)*
- *Astronomers have discovered some stars this century. (Bu asır astronomlar birkaç yıldız buldular.)*
- *My mother has prayed a lot this week. (Annem bu hafta çok dua etti.)*

Bu cümlelerde görüldüğü gibi cümle içinde geçen zaman ifadeleri, henüz bitmemiş olan bir süreci anlatmaktadır. Yani bu zaman süreleri esnasınca aynı tür olaylar vuku bulabilir.

Aşağıda Present Perfect Tense ile kullanılan Zaman Zarfları açıklamalı olarak verilmiştir. Bu zamanın öğrenilmesinde en önemli adım, öncelikle bu zaman zarflarının kullanımını öğrenmektir.

► Since

*- Her sister has lived there **since** 1987. (Kız kardeşi 1987 den beri orada oturuyor.)*

*- I haven't ridden a donkey **since** I was 5. (Beş yaşından beri eşeğe binmedim.)*

We were both in the Spain 10 years ago. But we haven't seen each other since. (Her ikimiz de 10 yıl önce İspanya'daydık. Ama o günden beri görüşmüyoruz.)

She hasn't read a book since she left school. (Okuldan çıktı çıkalı kitap okumuyor.)

► For

- *Her sister has lived here **for** 15 years. (Kız kardeşi onbeş yıldır burada oturuyor.)*

*I haven't ridden a donkey **for** 8 years. (Sekiz yıldır eşeğe binmedim.)*

*They have been in prison **for** 6 months. (Altı aydır hapisteler.)*

Bu cümlelerden anlaşılması gereken bahsedilen zamanların ve olayların **geçmişte, başlangıcını bilmediğimiz bir zamanda** başlaması ve **hala da devam etmesidir.** Zamanın başlangıcından bahsediyorsak **"since"**, zamanın başlangıcı ile şu andaki zaman arasındaki zaman dilimi (mesafasi) nden bahsediyorsak **"for"** kullanılır.

► Up to the present, so far, till now ....

- *Nobody has cleaned this room **up to the** present. (Şimdiye kadar bu odayı kimse temizlemedi.)*

- *They have watered seven fields **so far.** (Şimdiye kadar yedi tarla suladılar.)*

- *The patient has only drunk water **till now.** (Hasta şimdiye kadar sadece su içti.)*

► just, already, recently, lately

*- I've **just** received a letter. (Şimdi bir mektup aldım.)*

*- She has **just** gone out. (Biraz önce dışarı çıktı.)*

A: Clean the car. (Arabayı temizle.)

*B: I have **already** cleaned it. (Temizledim bile - şimdiye kalır mı?)*

*- There has been a lot of disturbance **recently**. (Son günlerde ülkede çok kargaşa oluyor.)*

*- The architects have built several buildings **lately**. (Mimarlar son zamanlarda birkaç bina yaptılar.)*

► Yet

- *Have you cleaned the car **yet**? (Arabayı temizledin mi?)*

DİKKAT!

"Yet” sadece **olumsuz** ve **soru** cümlelerinde kullanılır. Türkçe karşılığı yoktur. Türkçe mantığına göre bu kelime fazlalık gibi gelir. **“Yet”** çoğunlukla **"evet"** cevabının umulduğu sorularda kullanılır. Olumsuz cümlelerde ise olması, yapılması beklenen bir işin henüz yapılmadığını gösterir.

- She hasn't watered the flowers yet. (Çiçekleri henüz sulamadı.)

► ever, never

- *Have you **ever** seen an elephant? (-Şimdiye kadar- hiç fil gördün mü?)*

- *I have **never** visited a foreign country. (-Şimdiye kadar- hiç yabancı bir ülkeyi ziyaret etmedim.)*

- *He is the tallest man I've **ever** seen. (O -şimdiye kadar- gördüğüm en uzun adamdır.)*

Bazen **“ever”** yerine başka kelimeler kullanılır ama verdikleri mana **“ever”** kelimesinin verdiği manayla aynıdır.

- *This is the first man he has lent money. (Bu -şimdiye kadar- borç verdiği ilk adam.)*

- *It is the third time I have eaten bananas. (-Şimdiye kadar- üçüncü kezdir muz yiyorum.)*

► Present Perfect Tense'de öznenin durumuna bağlı olarak kullanılan zamanın değişmesi

Bazı cümlelerde kullanılan öznenin hayatta olma durumuna bağlı olarak anlam değişir ve bu durumlarda öznenin durumuna bakarak **Present Perfect Tense** kullanılır.

- *His brother has made some films.* *(Kardeşi birkaç film çevirdi.)*

- *I have painted a lot of pictures.* *(Birçok resim yaptım.)*

*Bu cümlelerde **zaman zarfı** kullanılmamıştır ve sanki geçmişte olmuş gibi görünmektedir ama özneler hala **hayattadır** ve aynı işler tekrar yapılabilir diye düşünüldüğü için "günümüze uzantısı vardır" diye düşünülmektedir.*

- Picasso has painted excellent pictures. (Picasso mükemmel resimler yapmıştır.)

*Bu cümle **Present Perfect** ile **söylenemez**. Çünkü Picasso ölmüştür ve onun aynı işi bir daha yapması mümkün değildir. Bu tip cümleler **Simple Past** ile söylenir.*

- Picasso painted excellent pictures. (Picasso mükemmel resimler yapmıştır.)

► Present Perfect Tense'de kullanılan geçmiş zaman zarfları

Cümlede zamanı kesin olmayan bazı **zaman zarfları** kullanıldığında, sanki geçmişte kalmış bir olaydan söz ediliyormuş gibi görünse bile, edinilen tecrübelerden bahsettiği ve günümüze uzantısı olduğu için bu tip olayları ifade etmede **Present Perfect Tense** kullanılır.

- *I have never flown in a plane before. (Önceden hiç uçakta seyahat etmedim.)*

- *I've often seen figures in my back garden. (Arka bahçemde sık sık gölgeler gördüm.)*

- *He has climbed Uludağ before. (Önceden Uludağ'a tırmanmış.)*

- They have been to this house several times. (Bu evde birkaç kez bulundular.)

Görüldüğü gibi bu cümlelerde anlatılan olaylar sanki geçmişte kalmış gibi görünür. Ama bu cümlelerin hepsinde şu ana yansıyan ve şimdiki zamana etki eden tercrübeler vardır.

► Haber başlıklarında Present Perfect Tense kullanılması

Radyo, televizyon ve gazetelerde haber olarak ilk defa bahsedilip sonra ayrıntıları anlatılacak olayların ilk defa haber olarak söylenen kısımlarında **Present Perfect** kullanılır. Ayrıntıları ise **Simple Past** ile anlatılır.

- *People in the village of Armutlu have seen a very strange thing in the sky. They said it was something like a whale. (Armutlu köy halkı gökyüzünde çok tuhaf bir şey gördüler. Balina gibi birşey olduğunu söylediler.)*

Şimdi sıra sende! ✓

Konu anlatımı, quiz ve oyunlar: https://dersimizingilizce.com/ingilizce-present-perfect-tense-time-expressions.html